

aljában is hamus, vörös égett, faszenes betöltésű régészeti objektum jelentkezett. Bontása során késő bronzkori durva, rosszul kiégetett, sötétszürke-barna kerámiatöredékek kerültek elő, viszonylag nagy számban. Némelyiken ujjbenyomkodásos lécdíszítés volt látható. A leletanyaghoz tartozik egy agyagamulett is. Az őskori gödör mérete kb. 180×160–170 cm. Ezenkívül – a felső, kevert humuszrétegben talált szórvány római kerámiatöredék kivételével – más régészeti objektumot, leletet nem találtunk.

PALÁGYI SYLVIA – CSIRKE ORSOLYA

15. Balatonkenese, Táncsics Mihály utca 16.

(Veszprém megye) B, Kö

A község belterületén, a református és a római katolikus templom közé eső területen található telken (Hrsz.: 777/4) 2006. árpilis 21–27. között megelőző régészeti feltárást végeztünk. A lebontott épületből mindössze egy kisméretű, boltozatos pince maradt meg a telek ÉNy-i részén, lépcsőlejárattal. Az új épület alapozási árkainak metszeteiben, a sárga színű, homokos-agyagos altalajba mélyítve három helyen látszott beásás nyoma. Mindhárom objektum nagyjából szabályos kör alapterületű volt, betöltésük sötétbarna kevert föld, aljuk a felszíntől mérve 2 m mélységben jelentkezett.

Az egyikben részben égett salakréteg, faszénmaradványok voltak, kemence lehetett, bár többi részén nem látszottak égésnyomok; leletanyagot nem tartalmazott. A másodikban 19–20. századi leletanyag volt. A harmadik kevés, apró és eléggé jellegtelen, mázatlan középkori házikerámiát (közte egy-két fogaskerek mintás töredéket) és egy-két darab bronzkori kerámiatöredéket tartalmazott.

A megkutatott terület egykor feltehetően a középkori Kenese falu központi részéhez tartozott.

RAINER PÁL

16. Balatonlelle-Rádpusztá, Temetőalja-dűlő

(Somogy megye) U, R, B, Ró, N, Á

2006-ban, a 67/4 sz. lelőhely déli részén, 283 objektum feltáráásával befejeztük a nagy kiterjedésű lelőhely megelőző régészeti kutatását. Ebben az évben megtaláltuk az 1986. évi leletmentés néhány korábban kiásott objektumát is.

A terület É-i részén egy nagyméretű, számos gödör-részre tagolódo objektum foglalt helyet. Főleg a felső rétegében nagyon sok lelet látott napvilágot, a teljes feltárást azonban bebizonyosodott, hogy koronként nem lehet elkülöníteni az objektumrészeket. Az objektumkomplexum kiemelkedő leletei azok a félkész kagylókarpercecek, melyek a rézkorra keltezhetőek.

A mintegy 70 őskori objektum számos régészeti kultúra között oszlik meg. Korábban csak néhány kerámiatöredék jelezte a *dunántúli vonaldíszes kerámia* előfordulását a lelőhelyen, ebben az évben azonban több objektumot, gödröket és árkot találtunk. A *rézorból* gazdag leletanyagot szolgáltatottak a badeni kultúra gödrei, s a bolerázi csoport leletanyaga is jelentkezett.

A *korai bronzkor elejéről* a Somogyvár-Vinkovci kultúrát tárolóvermek mellett több, részben összefüggő árok is képviseli. Az időszak végén a kispostagi kultúra és a késő kispostag–korai mészbetétes fázis leletanyaga különféle gödrökből került elő. A 2006-os felület É-i részén elszórtan jelentkeztek még a halomsíros kultúra települési jelenségei, a déli szakaszon azonban már a késő bronzkor leletei nem találhatók meg.

Számos változatos telepjelenséget sikerült feltárni a *római korból*. A Kr. u. 2–3. századra keltezhető telep négy gödörházát találtuk meg. Ezek kivitelezése egységes, a félig földbe mélyített épületek két oszlophellyel rendelkeztek, padlójuk nem volt, csak az aljuk volt lejárt. Az építményekből nagyszámú kerámiatöredék mellett érmék és fémtárgyak is előkerültek. Ebben az évben három kutat találtunk, ezek bontását csak részben tudtuk elvégezni. Kisebbségi gödrök és számos cölöplyuk mellett több, nagyjából K–Ny irányú árkot is találtunk, ezek minden bizonnyal csapadék elvezetésére szolgálhattak. A települési objektumokból előkerült tárgyakat nagyszámú szórványlelet egészíti ki, melyet fémkereső segítségével gyűjtöttünk.

A *hun időszakból* egyetlen települési objektumot találtunk, ez azonban szenzációs lelettel szolgált. Egy gödör alján hun áldozati rézüst feküdt. A csaknem teljesen ép üst az első magyarországi darab, mely ásatásból származik. A gazdag díszítésű tárgy magán viselte az utolsó áldozati szertartás nyomait, kívül-belül koromréteg fedte. Az edényt elrejtése előtt bőrbe vagy vászonba tekerték, ennek lenyomata (és töredékei) is megmaradt. A szórvány fémanyagban is előfordult néhány 5. századra keltezhető tárgy (szokatlan formájú cikádafibulák), ezek és az üst viszonyát csak a későbbi kutatások dönthetik el.

Szórványosan ezen a felületen is felbukkantak az *Árpád-kori* telep külső részéhez tartozó objektumok (kemencék).

Munkatársak: Ambrus Edit, Balla Krisztián, Cserép Tamás, Gál Zoltán, Nyári Zsolt.

HONTI SZILVIA – NÉMETH PÉTER GERGELY

17. Balatonszemes, Bagolyvár utca 12.

(Somogy megye) Kö

2006. február 22-én helyszíni szemlét végeztünk az ingatlanon, ahol a tulajdonosok egy régebbi épület lebontása után annak helyén úszómedencét kívántak építeni. A telek régészeti védelem alatt áll, mivel területének egy részén a középkori vár állott, illetve a védmű sáncai a mai napig megtalálhatók. A helyszínen megállapítottuk, hogy a lebontandó épület tömegében kívül esik az egykori sáncárkon, K-i toldása pedig már az építéskor betemetett egykori sáncárokra épült. Ennek megfelelően az épület elbontása, és az azt követő tereprendezés során a korábbi középkori várépítményben (sáncban) a korábbi építkezések során bekövetkezett valószínű károkozásokon felül további bolygatás nem történik.

Munkatársak: M. Aradi Csilla, Magyar Kálmán.

KÖLTŐ LÁSZLÓ